

Een organisatorisch toekomstperspectief voor de duivensport

Bestuur NPO, naar aanleiding van het advies van de Commissie Evaluatie Nationaal Vliegprogramma

14 juni 2023

Inhoud

Inleiding.....	2
Consolidatie lijkt onvermijdelijk.....	3
Huidige afdelingen met hok coördinaten	4
Kiezen voor een beproefd concept.....	5
Aanpak	5
Afdeling 1 – Zuidwest, Afdeling 2 – Zuidoost, Afdeling 3 – West, Afdeling 4 – Oost, Afdeling 5 – Noord	6
Les uit het verleden.....	6
Voorstel van de commissie	6
Afdeling Noord.....	7
Afdeling Oost	8
Afdeling Zuidoost	9
Afdeling Zuidwest	10
Afdeling West.....	11
De nieuwe indeling	12
Semi Nationaal.....	13
Wat betekent dit alles en hoe nu verder	14
Voorstel en tijdslijn	14

Inleiding

Het NPO Bestuur streeft naar een toekomstbestendige duivensport waarbij het welzijn van onze duiven en het spelplezier van de liefhebber centraal staan. Het welzijn van onze duiven staat momenteel volop in de schijnwerpers en in de afgelopen jaren heeft de NPO al forse stappen gezet om het welzijn van onze duiven te borgen. De volgende stap zal zijn het opstellen van een duivenwelzijn plan. Het NPO Bestuur verwacht begin 2024 dat welzijn plan te kunnen presenteren aan de NPO Ledenraad.

Het spelplezier van de liefhebber krijgt ook volop aandacht. De Grand Prix concoursen zijn geïntroduceerd en beginnen een steeds duidelijker plaats te krijgen in de sportbeleving van de liefhebbers. Er is een zeer omvangrijk pakket voor Eerlijk Spel en Kampioenschappen aangenomen door de NPO Ledenraad en de Grootmeester uitslagen zijn toegevoegd aan de reguliere uitslagen.

De commissie Evaluatie Nationaal Vliegprogramma heeft zich gebogen over het nationale vliegprogramma met als opdracht om met een voorstel te komen voor een nieuw nationaal vliegprogramma 2024. De opdracht houdt voorts in om te kijken naar vlieggebieden en de organisatie daarvan. Centraal staan daarbij de uitgangspunten en randvoorwaarden die gedeeld zijn met het NPO-bestuur en de Ledenraad op de Voorjaarsvergadering op 11 maart 2023.

De uitgangspunten zijn:

- *duivenwelzijn borgen*
- *kosten beheersbaar houden*
- *verenigingen blijven de basis voor de duivensport*
- *bestaande belasting vrijwilligers verlagen*
- *aantrekkelijk spel voor alle disciplines*
- *tegemoetkomen aan wensen van zowel hobbyist als meer professionele spelers*

Op de najaar NPO Ledenraad in november 2023 wordt het nieuwe nationaal vliegprogramma 2024 geagendeerd. Het concept nationaal vliegprogramma 2024 is inmiddels afgerond en gedeeld met de afdelingen. Het nieuwe vliegprogramma houdt rekening met de nieuwe organisatie die uiteen wordt gezet in deze notitie en het nieuwe vliegprogramma is daarmee klaar voor de toekomst.

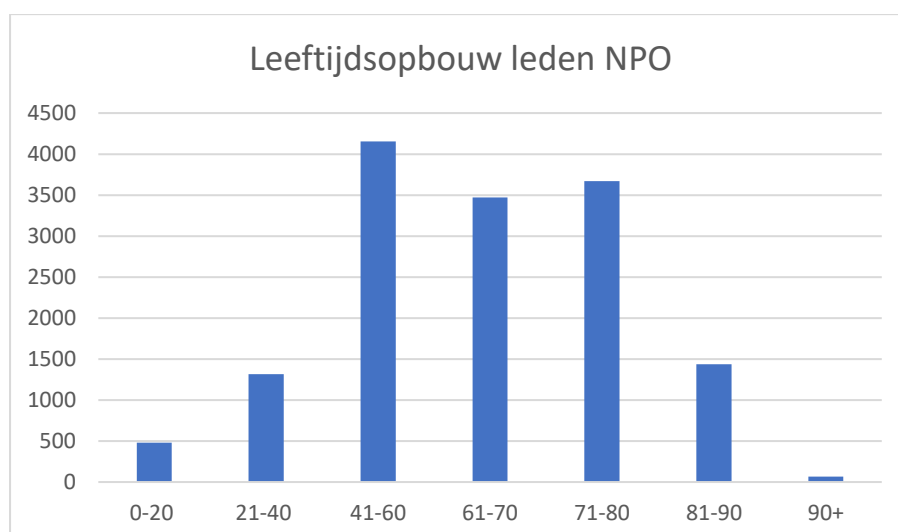
Naast duivenwelzijn en spelplezier is het ook zaak om organisatorisch, bestuurlijk en financieel de duivensport op orde te houden. Deze notitie schetst een toekomst perspectief hoe dat te realiseren. Het is een blauwdruk hoe de duivensport te organiseren in de toekomst en het combineert bestuurlijke, organisatorische, financiële en speltechnische toekomstbestendige randvoorwaarden.

Consolidatie lijkt onvermijdelijk

De duivensport wordt al jaren geconfronteerd met een teruggang in het aantal leden. Als we kijken naar de leeftijdsopbouw van het ledenbestand dan zal deze teruggang ook nog wel even aanhouden. Uiteraard zet het NPO Bestuur zich in voor aanwas van leden door promotie van de duivensport zoals door het organiseren van de Olympiade in Maastricht. Maar een wondermiddel is er niet. Onderstaande tabel geeft een overzicht hoe het ledental zich heeft ontwikkeld in de afgelopen jaren.

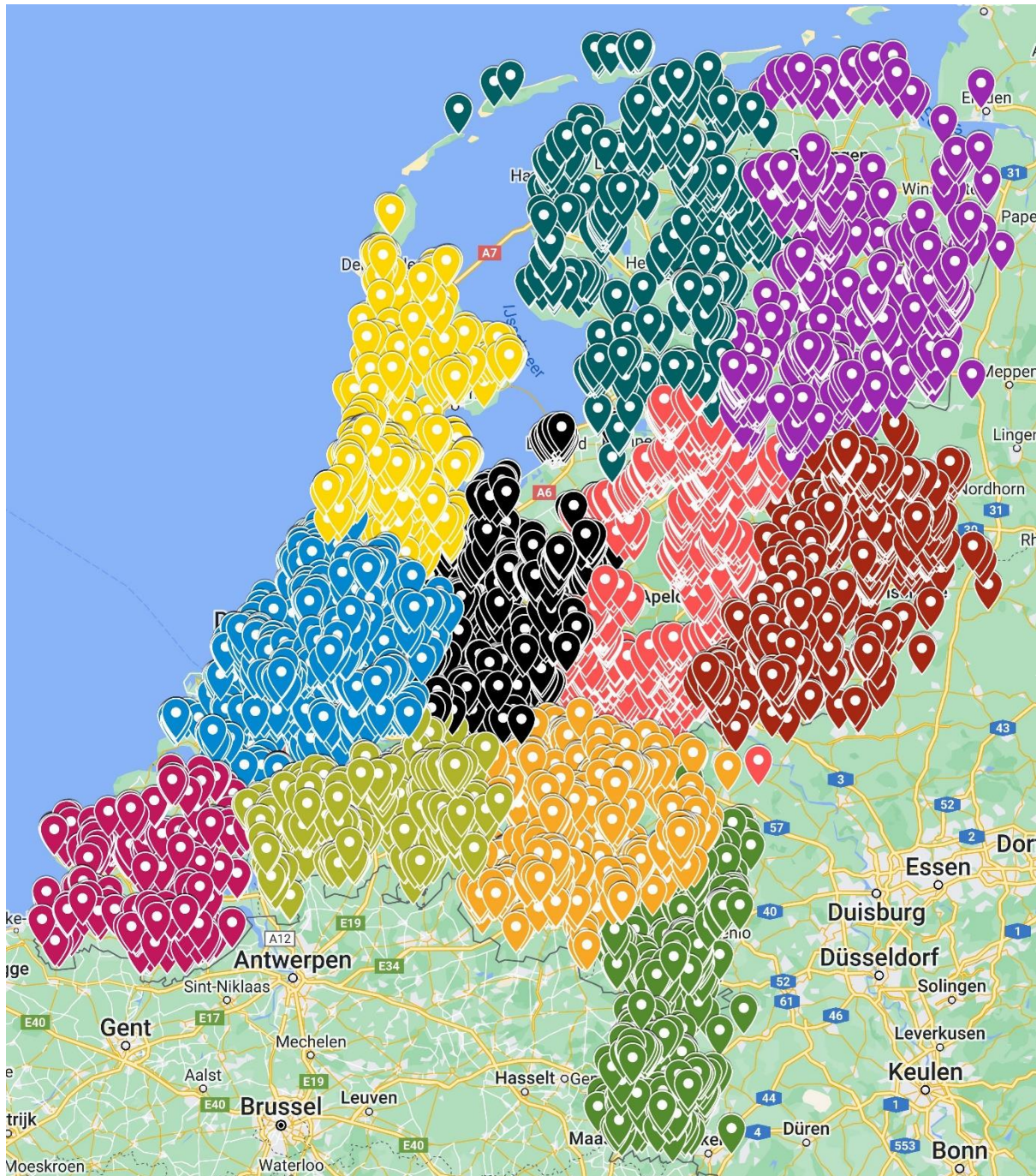
Ledental per 01.02.2023

	Afdeling	Aantal verenigingen 1-2-2023	Ledental 1-2-2019	Ledental 1-2-2020	Ledental 1-2-2021	Ledental 1-2-2022	Ledental 1-2-2023
1	Zeeland '96	19	760	696	685	669	642
2	Brabant 2000	35	1.374	1.288	1.246	1.179	1.092
3	Oost-Brabant	35	1.418	1.333	1.286	1.219	1.128
4	Limburg	43	1.407	1.327	1.251	1.174	1.092
5	Zuid-Holland	72	2.318	2.211	2.128	2.052	1.958
6	Noord-Holland	31	1.038	1.020	973	930	894
7	Midden-Nederland	37	1.238	1.154	1.082	1.041	990
8	Gel- Ov Unie	63	2.005	1.914	1.854	1.789	1.682
9	Oost-Nederland	56	1.794	1.704	1.645	1.602	1.508
10	Noord Oost Nederland	45	1.378	1.331	1.302	1.232	1.165
11	Friesland '96	48	1.321	1.301	1.260	1.240	1.191
	Totaal	484	16.051	15.279	14.712	14.127	13.342

Met het huidige ledenaantal en dalende trend zijn we een middenmoter in de Nederlandse sporten. Organisatorisch, bestuurlijk en financieel lijkt een consolidatie onvermijdelijk

Huidige afdelingen met hok coördinaten

Kiezen voor een beproefd concept

In haar Beleidsplan van november 2020 heeft het NPO Bestuur de afdelingen benoemd als de ruggengraat van de Nederlandse duivensport. Het volgende citaat komt uit dit Beleidsplan.

“De Afdelingen vormen al decennia de ruggengraat van de Nederlandse duivensport. Ze verzorgen met name de praktische kant van het spelen met postduiven. Vervoer, lossingen, wedstrijd inrichting, regio-indelingen, aansturing verenigingen en kampioenschappen zijn core business voor de Afdelingen. Naast deze taken hebben ze ook een rol in de bestuurlijke invulling van de duivensport. De Afdelingen vertegenwoordigen hun leden via kiesmannen in de Ledenraad, het hoogste orgaan in de organisatie. We kunnen constateren dat ze hun hoofdtaken naar behoren uitvoeren. We hebben goed en voldoende vervoer tegen aanvaardbare prijzen en de inrichting van de wedstrijden inclusief lossingen is goed. Ook financieel zijn de zaken op orde. De indeling en werkgebieden van de Afdelingen zijn historisch bepaald. Afdelingen weten elkaar goed te vinden. Dit komt de efficiency ten goede. Doordat ze goed samenwerken en de ledenaantallen onder druk staan is een verdere consolidatie van de Afdelingen langs natuurlijke weg te verwachten. Dit helpt de efficiency en kwaliteit in de toekomst borgen”

Met andere woorden; afdelingen blijven ook in de toekomst de ruggengraat van de duivensport alleen zullen er minder afdelingen zijn dan vandaag. Dus geen experimenten met onbewezen modellen zoals we hebben gezien met de Secties maar voortborduren op een beproefd concept. Evolutie geen revolutie. Risico's worden zo beperkt en de organisatie blijft herkenbaar voor de liefhebbers. Om dit proces van consolidatie in goede banen te leiden is dit toekomst perspectief opgesteld.

Aanpak

De Commissie Evaluatie Nationaal Vliegprogramma heeft een aanzet gemaakt hoe e.e.a. eruit zou kunnen zien. De Commissie heeft de huidige leden en coördinaten in beeld gebracht qua locatie en op basis van afstanden vervolgens gekeken wat een logische indeling zou kunnen zijn. Het advies van de Commissie is om toe te werken naar 5 afdelingen die ontstaan door samenvoeging van de huidige 11 bestaande afdelingen.

Afdeling	Leden met coördinaat	Nieuwe afdeling (coördinaten)	Nieuwe afdeling (leden)	Afdeling
1	526			
2	887	1906	2347	Zuidwest
3	916			
4	913	2243	2742	Zuidoost
5	1535			
6	733	2266	2872	West
7	786			
8	1274			
9	1209	2364	3020	Oost
10	944			
11	955	1899	2361	Noord
Totaal	10678			

Afdeling 1 – Zuidwest, Afdeling 2 – Zuidoost, Afdeling 3 – West, Afdeling 4 – Oost, Afdeling 5 – Noord

Deze 5 afdelingen vormen de basis van een toekomstbestendige duivensport. De afdelingen zijn robuust van omvang. Ook als de dalende trend van ledenontwikkeling doorzet bieden deze 5 afdelingen nog jaren aantrekkelijke en zo eerlijk mogelijke duivensport. De voordelen zijn evident;

- 5 i.p.v. 11 afdelingsbesturen, 5 i.p.v. 11 lossingscommissies, 5 i.p.v. 11 vervoercommissies etc.
- We hebben dus veel minder vrijwilligers nodig
- Efficiënter, modern en goedkoper vervoer mogelijk door inzet van het beste materieel
- Efficiënter vervoer is kostenbesparend voor de liefhebbers
- Veel minder lossingen op jaarbasis
- Kans op kruislossingen kleiner, draagt bij aan duivenwelzijn
- We hebben minder losplaatsen nodig; losplaatsen worden steeds schaarser in België en Frankrijk
- De 5 afdelingen zijn onderling beter vergelijkbaar in aantal leden en omvang dan de huidige 11
- Er zijn meer grote (GP) concoursen die een uitdaging zijn om te winnen

De afdelingen zijn en blijven opgebouwd uit vlieggebieden zoals we die nu kennen voor de V/M/J, E en A vluchten. In de volgende pagina's worden de nieuwe voorgestelde afdelingen verder uitgewerkt.

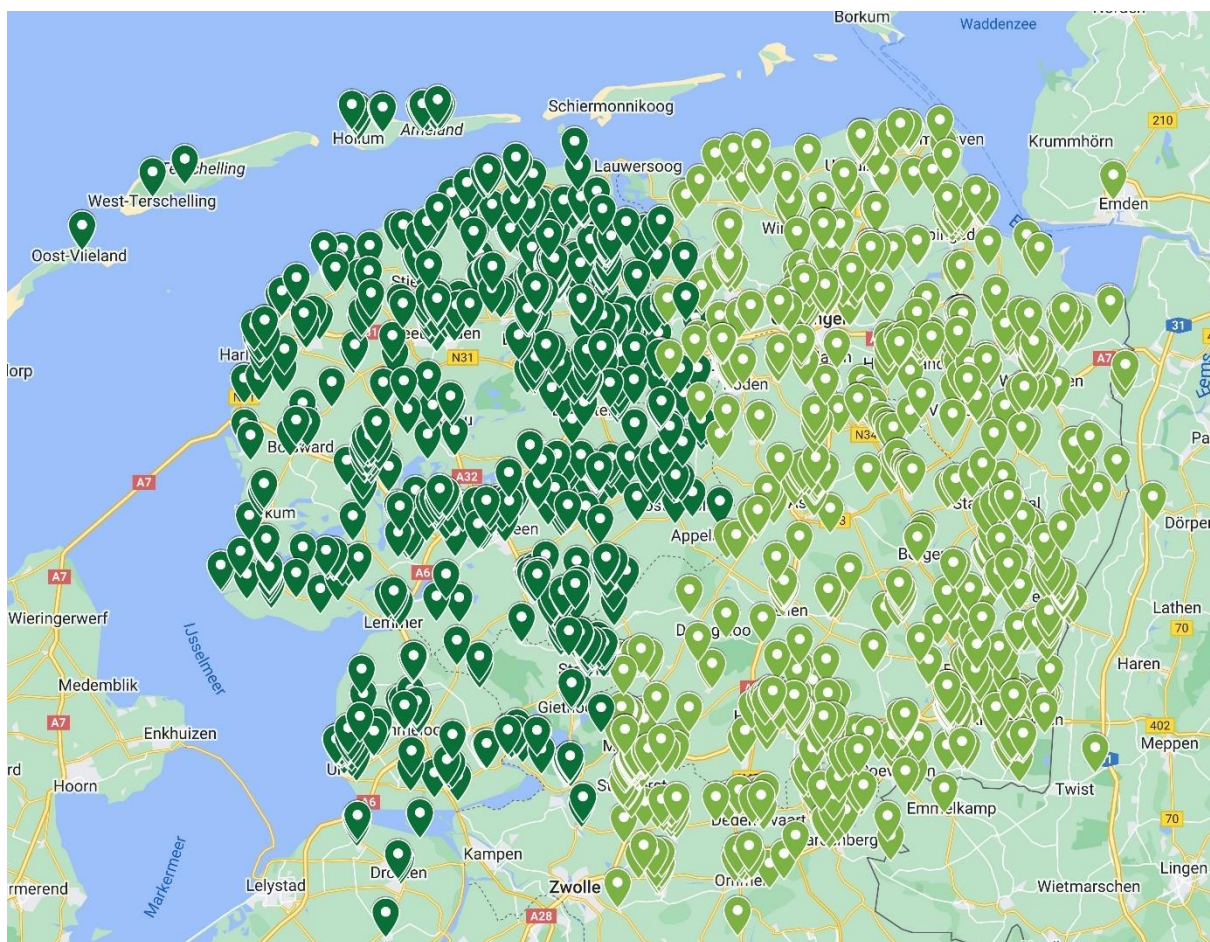
Les uit het verleden

De laatste grote reorganisatie van de duivensport dateert van 1995. Toen heeft er bij de invoering van de Unieke Werkgebieden een consolidatie plaatsgevonden van de toenmalige 31 afdelingen naar de huidige 11 afdelingen. Ter referentie; we hadden in 1995 nog 43.800 leden. Nu 28 jaar later hebben we nog steeds 11 afdelingen en "nog maar" 13.400 leden. De huidige 11 afdelingen hebben ons de afgelopen 28 jaar mooie duivensport geboden waarbij organisatorisch en financieel zaken op orde waren. De toenmalige bestuurders hadden het destijds juist gezien door te kiezen voor consolidatie en samenbundeling van krachten. In het hier en nu staan wij wederom voor dezelfde keuze.

Voorstel van de commissie

Laten we nu het voorstel van de commissie eens nader bekijken. In de volgende pagina's is hun advies verder uitgewerkt.

Afdeling Noord

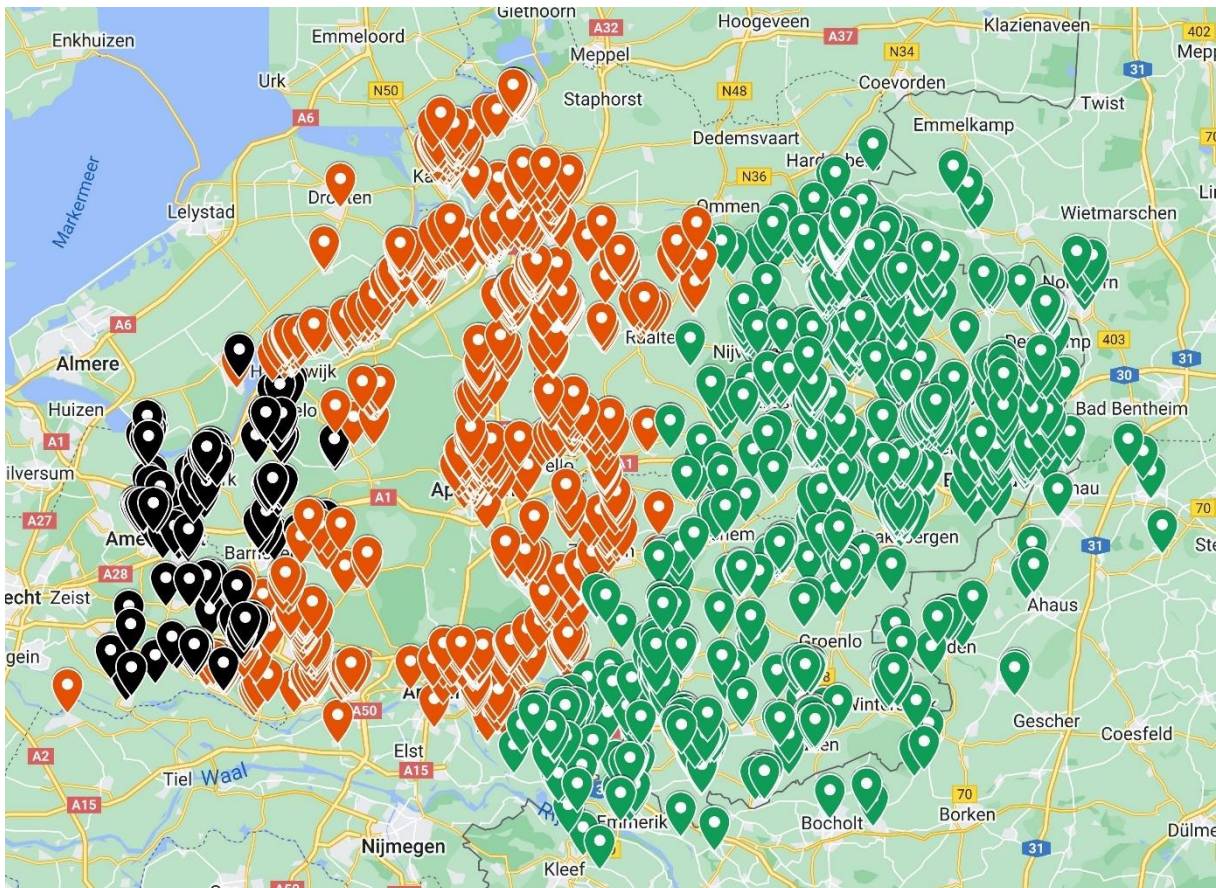

NOORD - Afdelingen 10 en 11, per hok coördinaat een markering.

De nieuwe afdeling Noord is samengesteld uit de huidige afdelingen 10 en 11. In de nieuwe afdeling Noord zijn 1.899 coördinaten.

Afdeling Oost

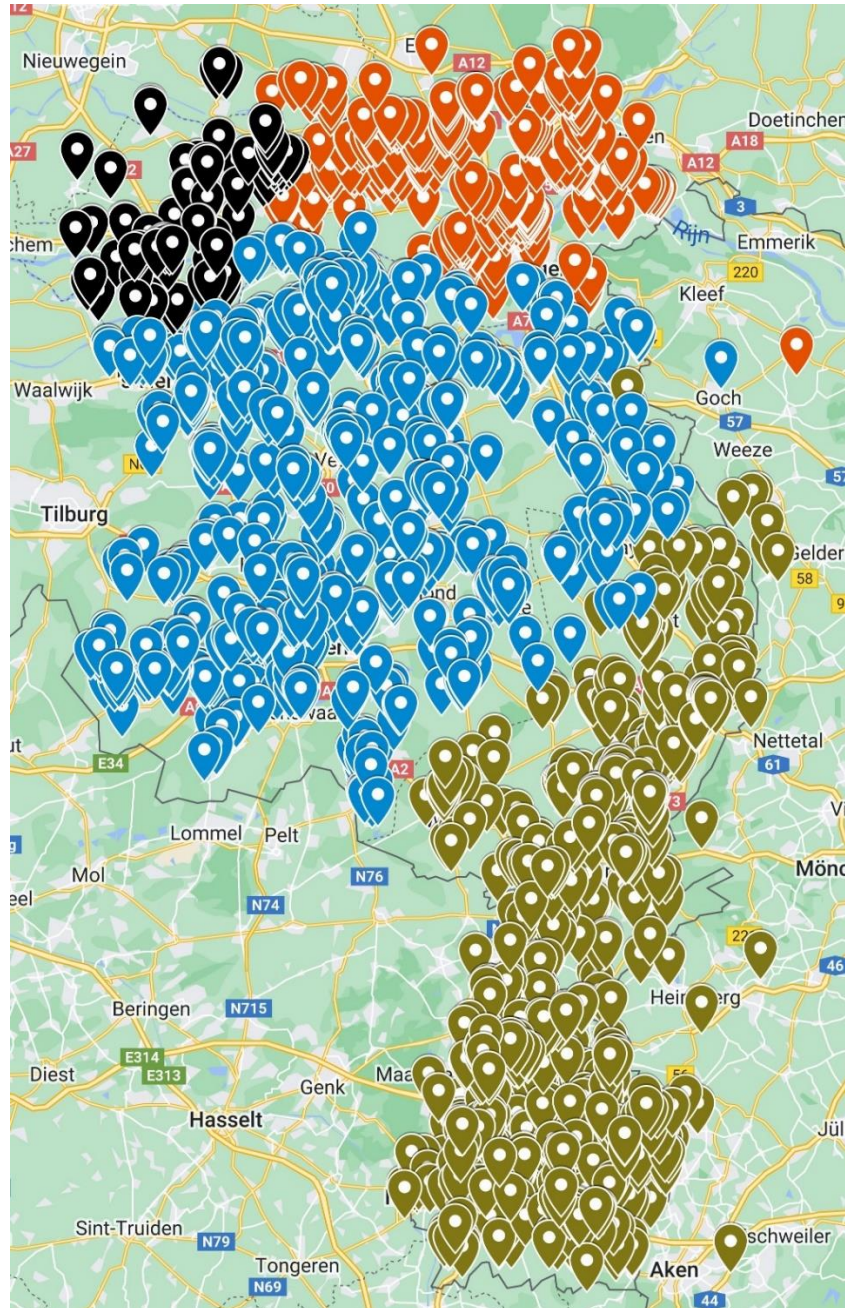
OOST - Afdelingen 7, 8 en 9 per hok coördinaat een markering.

De nieuwe afdeling Oost is samengesteld uit de huidige afdeling 9 (groen), een deel van afdeling 8 (oranje) en een deel van afdeling 7 (zwart). In de nieuwe afdeling Oost zijn 2.364 coördinaten.

Overwegingen wijziging Noord 2, Veenendaal en Amerongen afdeling 7

- Past goed in de lijn met de noordwestelijk gelegen hokken van afdeling 8.
- Geeft westkant van afdeling 8 meer tegenwicht in aantallen duiven.
- Duiven van Noord 2 komen te westelijk uit bij het alternatief. Aansluiting bij afdeling 5 of 6 met dan het IJsselmeer als natuurlijke hindernis.
- Veenendaal en Amerongen liggen te noordelijk voor aansluiting bij afdeling 3.
- Met Lelystad is overleg nodig.

Afdeling Zuidoost

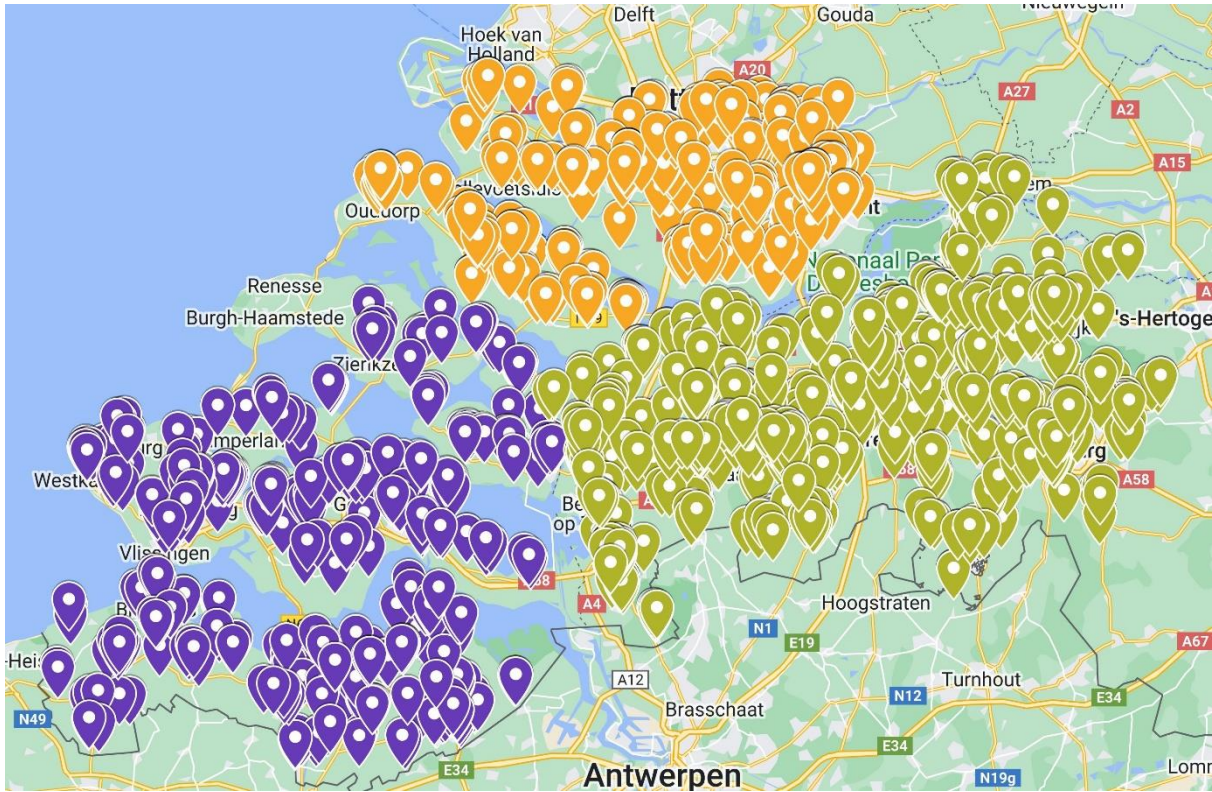
ZUIDOOST - Afdelingen 3, 4, 7 en 8, per hok coördinaat een markering.

De nieuwe afdeling Zuidoost is samengesteld uit de huidige afdeling 3 (blauw), afdeling 4 (groen), een deel van afdeling 8 (oranje) en een deel van afdeling 7 (zwart). In de nieuwe afdeling Zuidoost zijn 2.243 coördinaten.

Overwegingen wijziging zuid 3 afdeling 7, zuidwest 2 en zuidoost 2 afdeling 8.

- Aantallen hokken verhogen in vlieggebied zuidoost en verlagen in vlieggebied oost.
- Aansluiten bij Brabant is geografisch gezien de meest logische keuze voor zuid 3 van afd. 7

Afdeling Zuidwest

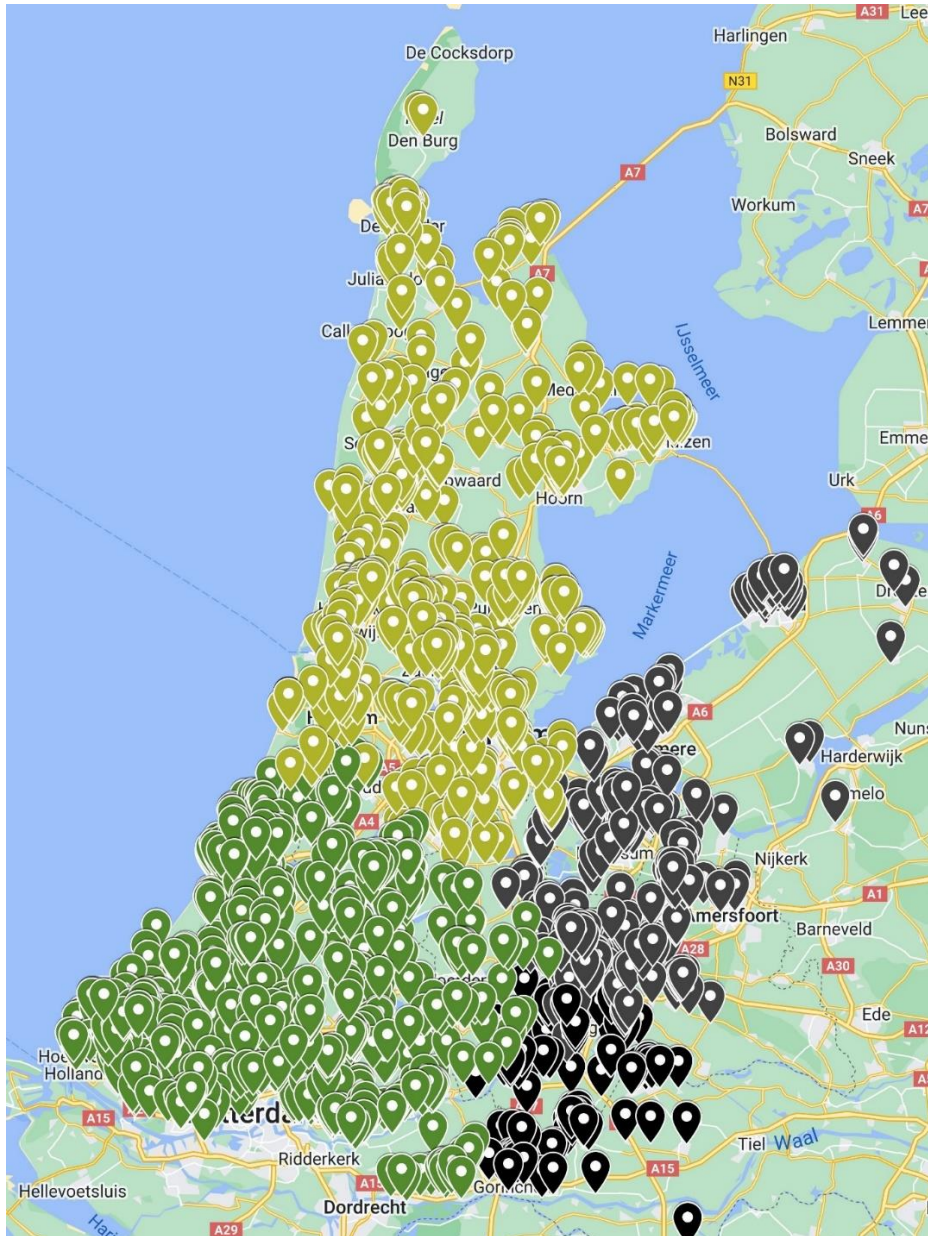
ZUIDWEST - Afdelingen 1, 2 en 5, per hok coördinaat een markering.

De nieuwe afdeling Zuidwest is samengesteld uit de huidige afdeling 1 (paars), afdeling 2 (groen), een deel van afdeling 5 (oranje). In de nieuwe afdeling Zuidwest zijn 1.906 coördinaten.

Overwegingen wijziging Zuid Hollandse Eilanden, Hoeksche Waard & Drechtsteden afdeling 5.

- Diepte vlieggebied west verminderen.
- Aantallen hokken in vlieggebied zuidwest verhogen.
- Zuid Hollandse Eilanden naar afdeling 1, Hoeksche Waard en Drechtsteden naar afdeling 2.

Afdeling West

WEST - Afdelingen 5, 6 en 7, per hok coördinaat een markering.

De nieuwe afdeling West is samengesteld uit een deel van de huidige afdeling 5 (oranje), afdeling 6 (geel), en een deel van afdeling 7 (zwart en groen). In de nieuwe afdeling West zijn 2.266 coördinaten.

Overwegingen wijziging Noord 1, Zuid 1 en Zuid 2 afdeling 7.

- Breedte vlieggebied oost verminderen.
- Regio Zuid 2 naar afdeling 5, Regio Zuid 1 en Noord 2 naar afdeling 6, overleg met Lelystad nodig.

De nieuwe indeling

Semi Nationaal

8: Verdeling Nederland bij semi-nationale vluchten.

Overwegingen bij voorstel semi-nationaal spel

De Commissie heeft uitgebreid gesproken en gekeken naar wat de mogelijkheden zijn om semi-nationaal spel mogelijk te maken. En hoe je Nederland vervolgens zou kunnen indelen. De commissie is ervan overtuigd dat dit nieuwe spelniveau aantrekkelijk en toekomstbestendig spel gaat opleveren.

Wat betreft semi-nationaal spel is een lijn dwars door Nederland een optie. Maar de commissie acht dit niet haalbaar omdat het zou betekenen dat afdelingen en andere spelverbanden overhoop moeten worden gehaald. Er is dus gekozen voor een semi-nationale verdeling volgens de indeling van de nieuwe afdelingen. Vervolgens is er data¹ verzameld om te komen tot een verdeling die zo optimaal mogelijk is in termen van geografische omvang en het aantal leden.

Alles in overweging nemende stelt de Commissie voor om semi-nationaal als volgt mogelijk te maken:

Semi-nationaal Noord: Noord & Oost

Semi-nationaal Zuid: Zuidoost, Zuidwest en West

¹ Deze data bestaan onder andere uit aantal leden, coördinaten, ingetekend in Google Maps-kaarten. Op verzoek zijn deze onderliggende data en de op basis daarvan door de Commissie gemaakte kaarten uiteraard beschikbaar.

Wat betekent dit alles en hoe nu verder

In deze notitie wordt een beeld geschetst hoe we de duivensport toekomstbestendig zouden kunnen (re)organiseren. Het is zo men wil de stip op de horizon waar we naar toe kunnen werken. Het grote voordeel van deze aanpak is dat er een plan ligt welke we kunnen gaan invullen. Het alternatief is een consolidatie van afdelingen langs natuurlijke weg in de komende jaren. Maar dan eindigen we gegarandeerd met een onbalans tussen afdelingen en vlieggebieden. Vergelijk het maar met de verbouwing van een huis. Zonder een ontwerp en plan is het eindresultaat niet optimaal en zal het vaak extra en dubbel werk achteraf betekenen.

Het is voor het eerst dat er een concreet plan op tafel ligt waar de duivensport jaren mee vooruit kan. Niet alleen organisatorisch, bestuurlijk en financieel maar ook wat spel betreft. De vraag is hoe pakken we dit aan en in welk tijdsbestek willen we het realiseren. De commissie adviseert 2027 als streefdatum voor invoering wat ambitieus is.

Het NPO Bestuur realiseert zich dat er verschillen zijn per afdeling wat betreft behoefte en nood voor samengaan en consolidatie. Ook zullen vermogensposities van afdelingen en leeftijd van het wagenpark uiteenlopen. In het algemeen kunnen afdelingen in de huidige situatie nog wel een tijd vooruit, er is geen urgente noodzaak om te consolideren. Maar dat is geen reden om niet na te denken over de toekomst. Je moet immers het dak repareren als de zon schijnt en niet als het te laat is. Bij dit alles zal het zaak zijn het algemeen belang en toekomst van de duivensport in Nederland centraal te zetten. Het is daarmee een verantwoordelijkheid van ons allen.

Voorstel en tijdslijn

Het NPO Bestuur stelt voor om over de aanbevelingen van de commissie in gesprek te gaan. We kunnen 2023 gebruiken voor een eerste inventarisatie van wat er leeft bij afdeling besturen en leden en dit bespreken op de najaar ledenraad van 2023. De uitkomst van deze inventarisatie kunnen we gebruiken om het plan verder aan te scherpen en op de voorjaar ledenraad van 2024 verder met elkaar van gedachten wisselen wat dan tevens de aftrap is voor een brede dialoog met alle leden in 2024.

Op de najaar Ledenraad van 2024 zouden we dan het plan voor goedkeuring kunnen agenderen. Als we besluiten om de implementatie ter hand te nemen dan kunnen we de jaren 2025, 2026 en 2027 vervolgens gebruiken om de herindeling te implementeren. Mochten er afdelingen zijn die sneller de voorgestelde herindeling kunnen en willen realiseren dan is dat uiteraard ook prima.

Het plan zal ongetwijfeld nog wijzigen door dialoog en feedback. Op dit moment zijn de details minder belangrijk. De eerste keuze waar we voor staan is of we deze organisatorische toekomstvisie verder willen uitwerken. Deze keuze gaat het NPO-bestuur bespreken met de afdelingen in juni 2023

Het NPO Bestuur

Het NPO Bestuur bedankt de Commissie Evaluatie Nationaal Vliegprogramma voor het vele werk om dit plan uit te werken